

Historie kaple San Miguel
401 Old Santa Fe Trail, Santa Fe, Nové
Mexiko 87501

www.sanmiguelchapelsantafe.org

Kaple sv. Michaela, jedna z nejvýznamnějších, ale přehlížených národních historických památek, je nejstarší katolickou náboženskou stavbou v kontinentálních Spojených státech. Kaple San Miguel, postavená přibližně ve stejnou dobu, kdy bylo založeno město Santa Claus, kolem roku 1610, stojí na svých **původních základech** nad obydlím indiánů kmene Pueblo (kolem roku 1300). Nachází se na křižovatce stezek Old Santa Fe Trail, El Camino Real a Spanish Trail. Kaple původně sloužila jako svatyně sv. Michaela Archanděla a sloužila jako místo katolického uctívání pro domorodé Mexičany, františkánské misionáře, španělské dobyvatele a domorodé indiány kmene Pueblo. Původní stavba měla údajně obdélníkový tvar a skládala se z hliněné podlahy a hliněné střechy.

Kapli s největší pravděpodobností postavili domorodí obyvatelé z mexické provincie Tlaxcala (Tlas - cal '-a), kteří přišli do Nového Mexika jako katolíci, španělští spojenci a osadníci. Kapli postavili pro sebe a španělské vojáky pod vedením františkánů. Kaple se nachází v okrese **Barrio de Analco** , což v nautlštině znamená „druhá strana řeky“ . Okres leží 2 ½ bloku jižně od náměstí a je místem, kde pracovali a žili nešpanělé. Kostel byl částečně zničen v roce 1640 rukou Luise de Rojase, provinčního guvernéra, který se sváral s církevními autoritami.

V roce 1680 stal cílem povstání Pueblo jako základna pro španělské spojence. Střecha shořela a část zdí byla poškozena. Všichni, kdo se ukryvali v kapli, zahynuli. Byl to soustředěný útok, který zahnal Španěly až na jih do El Pasa na 12letý exil. V letech 1692-1693 se **generální guvernér Don De Vargas** probojoval zpět do Santa Fe a oblast znovu osídlil pro Španěly. Druhá přestavba San Miguela byla dokončena v roce 1710.

V roce 1798 starosta Santa Fe, **José Antonio Ortiz**, financoval rozsáhlé opravy a výstavbu krásné oltářní stěny Retablo (reredos), která je příznačná pro španělskou koloniální architekturu. Autorem je „**Laguna Santero**“ , anonymní, ale velmi vlivný umělec, který působil v Novém Mexiku v letech 1796 až 1808. Jeho zkroucené „šalamounovy sloupy“ po obou stranách jsou považovány za první příklady v Novém Mexiku a jsou pro Lagunu Santero velmi typické.

V roce 1848 byla ke kapli přistavěna třípatrová zvonice a v roce 1856 byl k věži přidán 780librový zvon San José.

V roce 1859 **arcibiskup Lamy** pověřil **La Sallian Christian Brothers** založit školu pro chlapce. Nedaleko San Miguel byla postavena třípatrová budova, nyní nazývaná Lamy Building, která nakonec v letech 1859-1968 sloužila jako ubytovna pro studenty internátů. Třetí patro již neexistuje kvůli požáru v roce 1926 a budova Lamy byla v roce 1975 zapsána do Národního registru historických památek. Během tohoto období kapli využívala Střední škola sv. Michala, která je dodnes hrdým vlastníkem a správcem tohoto

historického pokladu. V roce 1872 strašlivá vichřice zničila dvě patra věže a srazila k zemi zvon San Jose, který byl buď rozbitý na kusy, nebo prasklý. Uvnitř kaple je od roku 1895. Jeho původ není znám.

V letech 1887-1889 potřebovala kaple, která byla 100% z nepálených cihel, rozsáhlou opravu. Kvůli nedostatku finančních prostředků a pracovních sil měla být zničena. Vesničané se spojili a jako dar postavili kamenné opěrné pilíře, které měly podepřít nepálené zdi, a střechu z asfaltu a štěrku, která nahradila starou hliněnou střechu. O dva roky později byly k severní zdi přidány opěrné pilíře. Křesťanští bratři přidali dřevěnou podlahu tři stopy nad hliněnou podlahou, zábradlí pro přijímání a velké dveře u západního vchodu. **Tak začala staletá tradice podpory komunity, která se praktikuje dodnes!**

V roce 1955 zahájila paní Elizabeth Boydová (kurátorka španělského koloniálního umění) restaurování krásného Retabla (reredos) a odstranila pět vrstev bílé barvy, která byla použita k zakrytí sazí a nečistot na Retablu. Původní hliněná podlaha a schody svatyně za zábradlím pro přijímání jsou nyní viditelné skrz plexisklová okna oltáře. Pomocí georadaru bylo pod kostelem objeveno mnoho pozůstatků hgyumabu od stavitelů kaple z roku 1610 a kusy keramiky .

Señor Roman Rochas vyřezal **v roce 1957 krásných 14 zastavení křížové cesty z borovice** jako dar na oplátku za laskavost, kterou mu křesťanský bratr projevil během nemoci. Rochovy další

dary jsou uloženy v rezidenci bratrů na střední škole sv. Michaela.

V roce 2008 střední škola sv. Michaela navázala spolupráci s organizací Cornerstones Community Partnerships, kterou zorganizoval emeritní ředitel David K. Blackman, na zachování kaple San Miguel. Základní kameny jsou známé pro svou ochranu, restaurování a údržbu starých nepálených budov v celém severním Novém Mexiku. V roce 2010 byl portlandský cementový štuk odstraněn, nepálená cihla byla opravena a byl nanesen vrchní nátěr nepálenou omítkou. Na jaře roku 2020 byla další vnější stěna kaple restaurována a zakonzervována nepálenou omítkou a vápenným vápnem. Video z tohoto procesu si můžete prohlédnout na webových stránkách kaple.

Původ **zvonu ze San José** není znám. Legenda a ústní podání praví, že zvon byl odlit ve Španělsku na památku křesťanského vítězství nad Maury. Zvon se dostal přes oceán a do Mexika, kde ho ve Vera Cruz zakoupila **señora Loretta Ortizová, manželka starosty**, a přivezla ho do Santa Fe. Jiná legenda praví, že zvon byl odlit do písku v Novém Mexiku.

Na levé stěně svatyně je obraz **Panny Marie Ustavičné Pomoci, byzantská ikona** z 15. ^{století}. Originál ikony je uložen v kostele sv. Alfonse z Liquori v Římě.

UMĚLECKÁ DÍLA NA OLTÁŘNÍM PLÁTĚ - podrobnosti níže (od diváků zleva doprava, zdola nahoru) #1-9 počínaje shora, zleva doprava. Ovary z místokrálovství Nového Španělska, 18. ^{století} .

Ovál #1 : Svatá Tereza z Avily/Santa Teresa

Obraz č. 2: (Nahoře uprostřed)
Archanděl Michael/San Miguel (Nové Mexiko, cca 1755, restaurováno)
Rané dílo španělského umělce, mapáře a občanského vůdce Bernarda Miery y Pacheca (1713-1785, které kapli zadal a daroval mecenáš Manuel Saenz de Garvisu)

Ovál č. 3 Svatá Klára z Assisi / Santa Clara
(Současník svatého Františka a spoluzakladatelka františkánského řádu jeptišek, klarisek (Tento portrét byl dříve identifikován jako portrét svaté Gertrudy/Gertrudy Veliké Německé)

Ovál č. 4: Svatý František z Assisi/San Francisco

Obraz č. 5 : Kristus Nazaretský/Ježíš Nazaretský (Nové Španělsko, restaurováno v XIX. století)

Ovál č. 4:

Svatý Ludvík IX., král Francie / San Luis Rey.

Svazek č. 7: neidentifikovaný světec, Nové Mexiko, XIX. Možná svatá Gertruda nebo svatý František.

Balíček č. 2: Archanděl Michael/San Miguel, Nové Španělsko, XVIII.

Svazek č. 3: pravděpodobně Saint Anthony/San Antonio nebo Stain Roche (Roque). Nové Mexiko, počátek XIX.

